

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 49

БЕОГРАД, 4. ДЕЦЕМБАР 1937.

ГОДИНА IX

Садржај:

Srpsko-češka fabrika šećera i rafinerija a. d., Суррија

„Црвенка“ фабрика шећера а. д., Црвенка

SRPSKO-ČEŠKA FABRIKA ŠEĆERA I RAFINERIJA A. D., СУРРИЈА

Proizvodni kapacitet naših osam fabrika šećera (deveta — u Usori — je zatvorena) iznosi oko 15 hiljada vagona šećera godišnje. Međutim, naša šećerna industrija nije još nikada mogla da taj kapacitet iskoristi u potpunosti. Kampanje su bile, naročito u toku poslednjih 7—8 godina, srazмерно vrlo kratke. To je posledica činjenice, da se ni domaća potrošnja šećera ne nalazi na onoj visini na kojoj bi trebala da bude. Dok prosečna godišnja potrošnja šećera u Engleskoj, Danskoj i nekim drugim zemljama iznosi oko 50 kg po stanovniku, a prosečna evropska potrošnja dostiže 20 kg po stanovniku, dotle je ona kod nas do nedavna iznosila samo 4,5 kg, a u poslednje vreme, uprkos izvesnom pojačanju kupovne snage stanovništva, ne prelazi 5,5 kg po stanovniku godišnje. Gore od nas stoje u tom pogledu od evropskih zemalja samo Albanija i Bugarska. Imali smo već više puta priliku da naglasimo da je glavni razlog za to relativno visoka cena šećera, koja je uslovljena nesrazmerno velikom trošarinom.

Do 1929/30 potrošnja šećera kod nas je iznosila oko 8,7 kg po stanovniku godišnje. Ali je posle toga zbog krize i smanjenja kupovne snage stanovništva počela da opada. Pogrešnom fiskalnom politikom mi smo to smanjenje potrošnje još i ubrzali. Da bi se državni prihodi od trošarine na šećer održali na ravnoj visini, trošarinska stopa je povišena najpre sa 5 na 6,37 dinara, a posle, u vezi sa daljim opadanjem potrošnje na 8,05 dinara po kg šećera u kockama i 7,50 dinara po kg kristalnog šećera. Time je šećer kod nas postao luksuznim artiklom, koji je dostupan samo imućnijim društvenim redovima. Potpuno je razumljivo da su i fabrike šećera s obzirom na to bile prinudene da pristupe smanjenju proizvodnje šećera i smanjenju sađenja šećerne repe.

Zasejane površine i prinos šećerne repe u pojedinim godinama ovako izgledaju:

God.	hektara	hilj. kvintala	God.	hektara	hilj. kvintala
1928	56.462	9.293	1933	30.450	5.095
1929	59.710	10.976	1934	27.936	4.801
1930	53.190	7.449	1935	29.946	4.839
1931	46.240	7.074	1936	27.514	8.230
1932	43.570	7.335	1937	15.000	—

Dok je u godinama pre povećavanja trošarinske stope površina pod repom bila samo neznatno manja od 60.000 hektara, u 1933 je iznosila samo oko 30.000 hektara, a ove godine kretala se oko 15.000 hektara. Dakle, postepeno je sma-

njena na jednu četvrtinu. To pretstavlja ogroman gubitak za poljoprivredu, pogotovo ako se uzme u obzir da je šećerna repa sve do nedavna uživala glas najrentabilnije kulture.

U vezi sa opadanjem potrošnje šećera poslednjih godina je prošla kroz vrlo tešku krizu i naša šećerna industrija. Kratke šećerne kampanje su za fabrike istovetne sa nerentabilnim kampanjama i nesrazmerno velikim režijskim troškovima. Uprkos najrigoroznijoj štednji, fiksni troškovi se ne mogu smanjivati u istoj meri u kojoj se smanjivala proizvodnja i potrošnja šećera. Pored toga, sve su fabrike imale i znatne gubitke na kamati, jer su iz godine u godinu morale prenositi velike količine šećera, koje se nisu mogle plasirati, već su im ležale na skladištu kao mrtvi kapitali.

Kako izgleda, bilans ovogodišnje šećerne kampanje biće opet vrlo nepovoljan, kako za fabrike šećera, tako i za proizvođače šećerne repe. Pre svega, zbog nagomilanih velikih zaliha šećera, fabrike su bile primorane da znatno snize površine zasejane repom, po prilici za 30 do 40% prema prethodnoj godini. Zatim je bio vrlo slab i ovogodišnji prinos repe. Dok je u 1936 godini prosečni prinos repe bio rekordan sa oko 280 kvintala po hektaru, dotle on ove godine, ukoliko smo mogli saznati, nije dostigao ni polovinu prošlogodišnjeg. Inače, ovogodišnja repa je i po sadržaju šećera znatno slabija. U pojedinim krajevima ona je sadržavala i manju količinu šećera nego što se po Uredbi o otkupnim cenama smatra kao minimum. To znači da je prosečna cena repe za fabrike, s obzirom na sadržaj šećera, skuplja nego ranijih godina. Pored toga su i režijski troškovi, po jedinici proizvodnje, opet povećani, delom zbog suviše kratke kampanje, a delom zbog povećanja nadnica i poskupljenja pomoćnog materijala.

U vezi sa ovogodišnjom rdavom berbom šećerne repe u našoj štampi se nedavno bila pojavila i vest da ćemo iduće godine morati da uvezemo izvesne količine šećera iz inostranstva. Smatramo da se ta potreba neće javiti. Teško je verovati da će potrošnja šećera, uz sadašnje cene i postojeće trošarinsko opterećenje u 1937/38 godini znatno preći količinu od 8 hiljada vagona (u kalendarskoj 1936 potrošili smo samo oko 6950 vagona). Međutim, neprodane zalihe koje su preostale iz 1936/37 godine zajedno sa ovogodišnjom proizvodnjom dostići će cirka 9 hiljada vagona. To znači da ćemo u zemlji imati još uvek nešto više nego što je potrebno. Problem naše šećerne idustrije nije u tome. Još uvek je mnogo važnije pitanje, kako da se poveća potrošnja šećera u zemlji. To će teško ići bez pojevtinjenja cena. Fabrike šećera su u pogledu snižavanja proizvodnih troškova uglavnom došle do krajnje granice. S obzirom na izvesno poboljš-

šanje rentabiliteta kod gajenja pšenice, kukuruza i raznih industrijskih biljaka, više se ne može misliti ni na smanjenje otkupnih cena za šećernu repu. Ostaje samo jedna mogućnost, a to je osetnije snižavanje preterane državne trošarine na šećer. Blagodareći povećanju potrošnje, fiskalni interes sigurno ne bi bio oštećen, a znatno bi se poboljšao i položaj zemljoradnika-proizvođača šećerne repe.

Ovogodišnja kampanja u fabrikama šećera je pri kraju. Međutim, još nisu poznati i ovogodišnji tačni podaci o proizvodnji šećera. Proizvodnja Fabrike u Čupriji u toku prethodne četiri godine ovako se kretala (u kvintalima):

Godine	Trajanje kampanje	Prerađena repa	I z r a đ e n o		
			šećera	melase	rezanaca
1933/34	18 dana	223.000	33.623	8.950	6.282
1934/35	9 dana	117.000	13.700	4.700	3.500
1935/36	65 dana	785.340	117.049	58.898	29.110
1936/37	41 dan	551.900	72.216	22.350	19.791

U toku 1933/34 i 1934/35 najglavnija briga fabrike je bila da što brže smanji ogromne stare zalihe. U to vreme je fabrika pomišljala i na potpunu obustavu rada. U 1935/36 kampanja je trajala 65 dana (prema 87 dana u 1929/30). Najzad, u prošloj poslovnoj godini fabrika je prerađila za jednu trećinu manje repe nego u prethodnoj kampanji. Razume se da su se usled toga i troškovi proizvodnje po kg opet povećali, utoliko više što je i sadržaj šećera u repi, zbog nepovoljnih atmosferskih prilika za vreme vegetacije, bio manji nego u 1935/36 god. Prošlogodišnja prosečna dnevna prerađa repe iznosila je 13.543 kvintala prema 12.230 kvintala u 1935/36. Inače prosečni prinos repe po hektaru u 1936/37 godini iznosio je 229 kvintala (prema 179,3 kvintala u 1935/36), a zasejana površina je bila 2.361 hektara (prema 4.169 hektara u 1935/36). Repa je zemljoradnicima plaćana prosečno po 21,70 dinara od kvintala prema 24 dinara u prethodnoj 1935/36 godini.

Evo glavnih bilansnih pozicija Srpsko-česke fabrike šećera za nekoliko poslednjih godina. Napominjemo da se poslovna godina ovde završava 30 juna svake godine.

Račun izravnjanja

Aktiva	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
	u hiljadama dinara			
Mašine, zgrade itd.	53.605	53.669	53.974	54.195
Inventar	2.857	1.868	1.782	1.852
Roba	19.560	5.430	24.541	21.431
Materijal	3.395	5.236	4.784	3.281
Hartije od vred.	529	253	17	2.000
Gotovina	99	30	88	110
Dužnici	15.825	13.360	15.320	15.578
Prelazne stavke	—	3.306	3.935	2.334
Prenos gubitka	—	(1.636)	—	—
Gubitak tek. god.	(5.433)	(12.505)	—	—
Gub. posle otp. fonda	1.636	14.141	—	—
Pasiva				
Glavnica	45.000	45.000	30.000	30.000
Rezervni fond	—	—	859	859
Valorizacioni fond	8.768	8.768	8.768	8.768
Fond amortizacije	4.945	7.251	9.547	11.862
Fond za otp. zemlj. dug.	—	—	1.251	—
Poverioci	37.579	36.274	53.812	47.811
Prelazne stavke	33	—	—	—
Čista dobit	—	—	204	1.481
Zbir bilansa	96.506	97.294	104.441	100.782

Račun gubitka i dobitka

Rashodi				
Proizvodnja	17.657	12.582	40.224	30.100
Kamata	3.736	3.350	3.720	4.004
Porezi	555	513	699	905
Amortizacija	154	2.307	2.295	2.315
Kurs. gubitak	861	369	95	203
Otpisi	—	2.975	531	9
Fond za otp. zemlj. dug.	—	—	1.251	—
Prenos gub. iz ran. god.	—	1.636	—	—
Čista dobit sa prenosom	—	—	204	1.481
Prihodi				
Prenos dobiti	57	—	—	204
Otpis rez. fondova	3.740	—	—	—
Šećer i ostalo	17.502	8.532	49.019	38.810
Prerada zadr. repe	—	1.032	—	—
Od efekata	27	27	—	—
Napl. otpis. potr.	—	—	—	3
Gub. posle otp. rez.	1.636	14.141	—	—
Zbir prihoda-rashoda	22.964	23.732	49.019	39.017

Zbir bilansa iznosi 100,8 miliona dinara i manji je za 3,66 miliona nego krajem prethodne godine. U pasivi vidimo da su »poverioci« smanjeni ravno za 6 miliona, na 47,8 miliona dinara. U bilansu se više ne javlja ni fond za otpis zemljoradničkih dugova, jer je odnosna suma u toku prošle godine u celosti upotrebljena za pomenuti otpis. Inače, ovaj fond je obrazovan iz dobiti za 1935/36 godinu. Ukupno smanjenje kod pomenute dve pozicije iznosi 7,25 miliona. Toliko bi bilo i prošlogodišnje smanjenje zbira bilansa, da nije došlo do promena kod druge dve pozicije i to kod fonda amortizacije i kod čiste dobiti. Ova je iskazana sa 1,48 miliona prema 204 hiljade dinara u 1935/36, a fond amortizacije je povećan za 2,3 miliona, sa 9,55 miliona u 1935/36 na 11,86 miliona dinara krajem 1936/37 godine.

U toku 1935/36 bila je snižena i društvena glavnica sa 45 na 30 miliona dinara. Uprkos tome, zbir bilansa je u toj godini pokazivao znatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu, što je bila posledica znatnog povećanja poverilaca, koje je sa svoje strane bilo uslovljeno ogromnim porastom zaliha robe.

Sopstvena sredstva, uračunavši fond amortizacije i prošlogodišnju čistu dobit, iznose 52,97 miliona, a tuda su iskazana sa 47,8 miliona. Dakle, odnos je povoljan. Inače, uprkos smanjenju glavnice za 15 miliona dinara u 1935/36 godini, povoljan je još uvek i odnos između sopstvenih sredstava i investicija, jer za pokriće investicija nije upotrebljeno više od 3 miliona dinara tuđih sredstava.

Preko polovine ukupnog obrtnog kapitala uloženo je u investicije. Mašine i zgrade su bilansirane sa 54,2 miliona a inventar sa 1,85 miliona. Poslednjih godina promene kod ove dve pozicije nisu bile znatne. To je i razumljivo, jer je fabrika već odavna potpuno izgrađena. U toku nekoliko poslednjih godina nisu bile znatne ni promene kod dužnika. Oni iznose 15,5 miliona. Najveće promene imamo uvek na račun robne. Sa 35 miliona dinara krajem 1927/28 zalihe robe su bile postepeno smanjene na 5,4 miliona u 1934/35, da bi u 1935/36 opet porasle na 24,5 miliona. Prošle godine su, međutim, ponovno smanjene za 3,1 miliona, na 21,43 miliona dinara.

Svu težinu krize, kroz koju je fabrika poslednjih godina morala da prođe, pokazuje nam i sledeće upoređenje prihoda od proizvodnje i konačnog rezultata poslovanja (u milionima dinara):

God.	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
Prihod	46,90	35,40	17,5	8,53	49,02	38,81
Dobitak	—	—	—	—	0,20	1,27
Gubitak	0,19	1,35	5,43	12,50	—	—

Dok su prihodi od proizvodnje pre krize iznosili oko 70 miliona dinara godišnje, dotle su oni u 1934/35 jedva dostigli iznos od 8,5 miliona. Uporedo s tim se pogoršava i konačni rezultat poslovanja. Čista dobit iznosila je još u 1928/29 godini 3,84 miliona prema 5,38 miliona u 1927/28 i 6,75 miliona u 1926/27. Od 1929/30 do 1934/35 poslovanje je stalno završavano s gubitkom, koji je pokriven upotrebom rezervnog fonda od 3,74 miliona i već spomenutim smanjenjem glavnice za 15 miliona dinara. U prethodnoj godini ostvaren je, najzad, opet dobitak od 1,45 miliona, od čega je bilo upotrebljeno 1,25 miliona za obrazovanje fonda za otpis zemljoradničkih dugova. Prošlogodišnja dobit je za 174 hiljade manja od one u 1935/36 godini i iznosi 1,27 miliona, a sa prenosom iz prethodne godine 1,48 miliona dinara. Posle čitavog niza godina opet se pristupilo isplati dividende. Čista dobit je ovako podeljena: za 4% dividendu 1,2 miliona, rezervnom fondu 74 hiljade, tantijema 26 hiljada dinara, a ostatak od 180 hiljada prenet je na novi račun.

U upravnom odboru su gospoda: Leo Peterka (pretsednik), Mihajlo L. Đurić, Adolf Minh, d-r Antonin Šauer, Bogosav Kučera, d-r Emanuel Lesić, Franja Navratil, Oto Mandelik, inž. Josif Bleha i d-r Jovan Brabec. U nadzornom odboru se nalaze gospoda: Vaclav Vitek, Bogosav Tomek, Jaroslav Stradal i Bogosav Boukal.

„ЦРВЕНКА“ ФАБРИКА ШЕЋЕРА А. Д., ЦРВЕНКА

Средином новембра одржана су прва два годишња збора наших фабрика шећера за 1936/37 год., тако да у овом броју објављујемо и анализу биланса Српско-чешке фабрике шећера и рафинерије а. д., Ђуприја, која билансира 30 јуна сваке године. „Црвенка“ закључује свој биланс на дан 30 априла. Имали смо већ прилике да напоменемо, да се „Црвенка“ истовремено бави двема најважнијим гранама пољопривредне индустрије: индустријом шећера и индустријом шпиритуса. Те се две индустрије у знатној мери допуњују, па је врло рационално и њихово спајање у једном једином погону. Тежиште код „Црвенке“ пада ипак на шећерну индустрију. „Црвенка“ је, у ствари, наша готово највећа шећерана, и то како у погледу висине сопствених, тако и са обзиром на висину туђих средстава. Према статистици за 1935/36 она је долазила на прво место и по количини прерађене шећерне репе.

	Прерађена репа у хиљ. квинтала		Производња шећера у хиљ. кг.	
	1935/36	1936/37	1935/36	1936/37
Црвенка	1.112	1.034	16.148	12.774
Нови Врбас	935	1.061	12.651	12.918
Чукарица	828	901	10.915	10.648
Петровград	791	1.146	11.516	15.569
Ђуприја	785	552	11.755	7.309
Врањин Врх	698	1.339	9.290	14.950
Осијек	628	913	8.095	10.843
Стари Сивац	70	141	788	1.604
Укупно	5.847	7.087	81.158	86.625

Претпрошле године „Црвенка“ је у погледу производње била дошла на прво место, што јој је омогућило да изврши готово нормалну кампању. Она је те године прерадила 1 милион 112 хиљада квинтала репе према 1 ми-

лион 490 хиљада квинтала у 1928/29, која се у нашој шећерној индустрији сматра као последња нормална година. Пре кризе испред „Црвенке“ су биле само две наше фабрике: у Петровграду и Врбасу. У 1935/36 „Црвенка“ је прва, а у 1936/37 испред ње су биле опет фабрике у Петровграду и Врбасу, као и државна фабрика шећера у Врањин-Врху. Иначе, прошле године је род шећерне репе по количини био врло велики, благодарећи претежно кишовитом времену. Међутим, садржина шећера у репи била је знатно мања него ранијих година. Код „Црвенке“ у 1936/37 проценат искоришћења репе износио је просечно 12,59%, тако да је просечна откупна цена репе била 20,38 динара по квинталу. Репа из овогодишње кампање је, према примљеним извештајима, по садржају шећера још сиромашнија, тако да ће се због њеног лошег квалитета и трошкови производње морати и даље осетно повећати, упркос најригорознијој штедњи.

Услед тога је сасвим оправдана бојазан да ће и половање наших шећерана у 1937/38 показати још једном негативан резултат. То значи да још не престаје ни криза наше шећерне индустрије, која траје већ 7—8 година. Од 1929/30 до данас о рентабилитету наших шећерана није се могло више ни говорити. Општа привредна криза, смањивање потрошње шећера, знатно повећање трошаринских стопа, гомилање залиха и јака конкуренција међу фабрикама, морала је код свих шећерана па и код „Црвенке“ оставити дубоке трагове. Дејство ових необично тешких прилика показују нам и следећи подаци из биланса „Црвенке“ фабрике шећера а. д.

Година	Бруто приходи	Чиста добит	Губитак	Амортизација
у милионима динара				
1929/30	46,58	6,20	—	7,48
1930/31	32,67	0,29	—	7,97
1931/32	30,91	2,96	—	8,05
1932/33	19,74	0,17	—	0,49
1933/34	14,84	—	4,11	—
1934/35	10,94	—	3,85	—
1935/36	22,84	0,22	—	4,71
1936/37	20,08	1,87	—	4,70

Бруто приходи који су још у 1929/30 износили 46,58 милиона динара били су пали на 10,94 милиона у 1934/35 години. Слично се срозавала и чиста добит: са 6,2 милиона у 1929/30 на цигло 290 хиљада у следећој 1930/31 години. У 1931/32 години добит је била опет порасла на нешто испод 3 милиона, али је већ у 1932/33 опала на само 170 хиљада а у 1933/34 и 1934/35 уместо чисте добити јављају се огромни губици. Томе треба додати да је у 1932/33 и амортизација износила 490 хиљада према 7,5 до 8 милиона динара у ранијим годинама. У 1933/34 и 1934/35 управа предузећа је чак била сасвим одустала од амортизације, само да не би морала да закључује билансе са сувише великим губицима. У току последње две године прилике су се почеле нешто поправљати али ни издалека не у мери која би омогућила да се надокнаде ранији губици. Наиме, губици из 1933/34 и 1934/35 исказани су са око 8 милиона динара. Да је у свим годинама вршена нормална амортизација инвестиција, губици у току последњих 5 година попели би се на преко 30 милиона.

Да се овде не ради о одлично финансираном предузећу и да управа није настојала да спроведе најригорознију штедњу, сигурно је да би била доведена у питање и сама егзистенција. Међутим, као што је већ споменуто, „Црвенка“ је наша готово највећа шећерана. Њена финансијска снага је огромна, пошто јој укупни обртни капитал

износи још увек преко 190 милиона динара (према 263 милиона у 1929/30).

Рачун изравњања

Активна	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
	30-IV	30-IV	30-IV	30-IV
Благајна	454	609	261	255
Хартије од вредности	436	436	441	474
Држ. благајн. записи	—	—	—	2.000
Дужници	24.751	35.015	19.433	22.915
Залихе	42.649	39.647	47.190	44.616
Индустријске пруге	5.757	5.584	5.339	5.357
Машински уређај	66.737	66.701	66.686	66.823
Покретности	1.351	1.363	1.370	1.387
Прелазна актива	—	—	133	157
Губитак са преносом	1.629	1.629	1.410	—
Пасива				
Главница	16.000	16.000	16.000	16.000
Фонд за пов. главнице	34.000	34.000	34.000	34.000
Фонд валоризације	13.882	13.882	13.882	13.882
Резервни фонд	2801	578	578	578
Фонд амортизације	44.654	44.654	49.363	54.063
Повериоци	79.075	89.828	75.073	71.834
Прелазна пасива	—	—	—	26
Добит са преносом	—	—	—	463
Збир биланса	190.433	199.068	188.901	190.847

Главница „Црвенке” износи само 16 милиона. Из тога би се у први мах могло закључити да предузеће углавном ради туђим средствима. Међутим, то није тачно, јер разни фондови, урачунавши и амортизациони, износе 102,5 милиона динара, тако да укупна сопствена средства достижу 118,5 милиона, док су туђа билансирана са 71,8 милиона динара.

„Црвенка” је подигнута 1911 године. Главница је првобитно износила 5 милиона круна, у 1920 години је повећана на 5 милиона динара, у 1922 на 8 милиона, а 1923 године на 16 милиона динара, колико износи и данас. У току 1927 извршена је валоризација предатних инвестиција. Целокупан вишак, који је добијен валоризацијом, употребљен је искључиво за фондове. Фонду за повећање главнице је дато 34 милиона, специјалном валоризацијом фонду 13,88 милиона, а фонду амортизације 14,75 милиона. Овај последњи фонд износи крајем 1936/37 године 54 милиона, што значи да је у току последњих 10 година повећан за скоро 40 милиона динара. Фонд за покриће пословних губитака, који је још у 1932/33 износио 886 хиљада, не јавља се више у билансу, а редовни резервни фонд је смањен са 2,8 милиона у 1933/34 на 578 хиљада динара. У последњој години у пасиви је било промена само код два рачуна: фонд амортизације је повећан за 4,7 милиона, а повериоци су смањени за 3,2 милиона, на 71,8 милиона динара.

У активи има више промена, али су значајније такође само две, и то смањење залиха за 2,3 милиона и повећање дужника за 3,5 милиона динара. То се може објаснити чињеницом да је производња шећера у 1936/37 била за око 20% мања него у претходној години. Међутим, прођа је била нешто боља. На то указује и појава једне нове позиције у активи, наиме, благајничких записа, који су билансирани са 2 милиона динара. Иначе, залихе износе нешто мање од 45 милиона, дужници су билансирани са око 23 милиона, а укупне инвестиције са 120 милиона динара. Однос између инвестиција и сопствених средстава је повољан.

Рачун губитка и добитка

Расходи	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
Општи трошкови	1.255	964	995	1.068
Плате	2.002	1.853	1.906	1.875
Осигурање	429	452	474	482
Порези	1.329	744	639	479
Камата	13.883	9.134	8.257	8.153
Амортизација	—	—	4.709	4.700
Отпис ненапл. потр.	55	39	5.651	1.498
Пренос губитка	—	—	1.629	1.410
Чиста добит	—	—	—	463
Приходи				
Бруто приходи	14.840	10.983	22.837	20.081
Напл. отп. потраж.	—	—	—	48
Пренос добити	1.598	—	—	—
Пренос фондова	886	2.223	—	—
Остаје губитак	1.629	1.629	1.410	—
Збир прихода-расхода	18.954	14.816	24.262	20.129

Бруто приходи у 1936/37 износе 20 милиона и смањени су у односу на претходну годину за око 12%. Како је прошле године производња шећера била за око 20% мања него у 1935/36, види се да је процентуално смањење прихода мање од опадања производње. Да није тако, коначни резултат пословања морао би да буде опет врло повољан. Једино треба напоменути, да је прошле године отписано 1,5 милиона на име ненаплативих потраживања према 5,65 милиона у 1935/36. Ти отписи су делом последица кризе, а делом су изазвани законском зиштитом земљорадника. Јака конкуренција међу фабрикама приморала их је да одобравају знатније кредите купцима шећера, тако да се и поред највеће опрезности унапред морало рачунати с тиме да ће извесна потражња постати сумњива. Затим је био доста знатан и отпис потраживања од дужника—земљорадника. Отпис ненаплативих потраживања у 1936/37 односи се искључиво на дужнике—земљораднике. Трговци—купци шећера плаћају сада добро.

Пословање у прошлој (1936/37) години завршено је са добитком од 1 милион 874 хиљаде. То је омогућило да се потпуно отпише пренос губитка од 1,41 милиона из претходне године. Остатак добитка од 463 хиљаде динара пренет је на нови рачун.

У управном одбору налазе се г.г.: Адолф Минх, Борђе Јовановић, Лео Петерка, Рихард Шкарка, Јосип Бекерус, Ото Манделик, д-р Емануел Лесић, Франтишек Навратил, Павле Енгел, Јозеф Пара и Михајло Ђурић. У надзорном одбору су господа: Вацлав Витек, инж. Милош Илић, инж. Добривоје Поповић, Јосип Визек и Милош Екерт.

„Каштел”, творница кемијско-фармацеутских производа д. д., Загреб

У допуну наше анализе биланса у бр. 45 од о. год. саопштавамо нашим читаоцима да је друштво за 1936 годину делило 6% дивиденде у укупном износу од 180.000 дин. Остатак чистог добитка од 12.500 дин. пренет је на нови рачун.